

3. Интернет-журнал «Власть» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.vlast.kz.
4. Bisam Central Asia [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.bisam.kz.
5. Интернет-журнал «Livejournal» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.livejournal.com>.
6. Закон Республики Казахстан от 18 февраля 2011 года № 407-IV «О науке» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://online.zakon.kz>.
7. Закон Республики Казахстан от 9 января 2012 года № 534-IV «О государственной поддержки индустриально-инновационной деятельности» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://online.zakon.kz>.
8. Послание Президента РК Н.А. Назарбаева «Новое десятилетие – новый экономический подъем – новые возможности Казахстана» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.akorda.kz>.
9. Коммуникативная площадка g-global [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://group-global.org>.
10. Национальный научный портал Республики Казахстан [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.nauka.kz>.

УДК 658.501.338.24

Редкін О.В., к.т.н., доцент; Толкачов Д.М.

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
(м. Полтава, Україна)*

СТАТЕГІЧНЕ ТА ПРОЕКТНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Світовий досвід прогресу провідних країн свідчить, що їх успіх ґрунтується на застосуванні проектного управління та інноваційної моделі сталого розвитку. Тому в умовах низької ефективності попередніх реформ і слабкості вітчизняної економіки формування сучасних теоретичних та організаційно-методичних основ проектного управління в стратегічних програмах інноваційного розвитку національного господарства та високотехнологічного виробництва в Україні є актуальним завданням.

Проблемами інноваційного розвитку економіки займалися І.Т. Балабанов, З.С. Варналій, А.П. Васильєв, О.В. Востряков, О.В. Гаврилюк, І.О. Галиця, В.М. Геєць, Н.П. Гончарова, О.М. Гребешкова, В.Ф. Гринев, Н.Д. Еквілайн, М.З. Згуровський, С.М. Ілляшенко, Б.Є. Кваснюк, О.В. Комеліна, Н.В. Краснокутська, А.А. Мазаракі, І.П. Макаренко, С.М. Максимов, Б.А. Маліцький, Т.Н. Оболенська, І.В. Одотюк, В.В. Онікієнко, В.О. Онищенко, В.І. Пила, О.В. Поважний, О.С. Попович, В.П. Семиноженко, В.П. Соловійов, В.Д. Стивенсон, Л.І. Федулова, В.В. Черняк, В.Г. Чирков, І.Б. Чичкало-Кондрацька, І.А. Шовкун, Й.А. Шумпетер, Р.Ф. Якобс тощо. Особливості загальної теорії і практики управління проектами розвитку корпоративних і виробничих систем до-сліджувалися і розвивалися в працях Г.О. Бардиша, Л.П. Батенка, І.А. Бланка, Д. Боліса, С.Д. Бушуєва, В.І. Воропаєва, О.А. Загородніх, А. Зелля, Н.І. Ільїна, Х. Керцнера, Д. Кендайла, Д.Клиленда, В.Л. Колікова, В.В. Ліщинської, Т.В. Майорової, О.М. Михайличенка, Д.К. Пінто, М.Л. Разу, О.М. Саруханова, В.А. Ткаченка, Р.Б. Тяна, С. Фахренгофа, Б.І. Холода, В.Д. Шапіро. Результати аналізу робіт зазначених учених і фахівців-практиків засвідчили, що, незважаючи на наявність великої кількості публікацій, існує необхідність проведення додаткових досліджень, пов'язаних зі створенням дієвого механізму щодо стратегічного та проектного управління інноваційним розвитком національного господарства та високотехнологічного виробництва в сучасних умовах України.

Мета роботи полягає в розробленні науково-методичних основ і практичних рекомендацій щодо організації стратегічного програмно-цільового та проектного управління інноваційним та високотехнологічним розвитком національного господарства України.

Головними проблемами інноваційного розвитку і причинами низької ефективності вітчизняної економіки сьогодні є:

1. Непослідовність попередніх реформ і низький рівень інноваційного прогресу національного господарства внаслідок: а) неприйняття Національної Стратегії і Програми розвитку, слабкої державної політики інноваційного розвитку економіки та відсутності дієвих механізмів їх реалізації; б) хаотичності та незбалансованості проведення програм розвитку високотехнологічного виробництва в Україні та низької їх підтримки з боку органів влади.

2. Недостатній рівень якості, обсягів та результативності в діяльності сектору передових досліджень і інноваційних розробок, що обумовлено слабкістю національної інноваційної системи (НІС), низькою інтеграцією науки, освіти, бізнесу та держави.

3. Низький рівень прогресу високотехнологічних секторів економіки, виробництва та інноваційного бізнесу внаслідок відсутності: а) економічних стимулів у суб'єктів господарювання до здійснення інновацій і високотехнологічної модернізації; б) державно-приватного партнерства і узгоджених дій в інноваційній сфері для розвитку виробництва; в) розвинутого ринку інноваційних розробок та високих технологій, включаючи їх трансфер; г) інновацій-ного консалтингу, девелопменту, венчурного та інших видів сучасного бізнесу.

4. Слабка динаміка інноваційного розвитку регіонів і територій за наявності високої диспропорції в індустріально-неефективному навантаженні регіонів і відсутності державної політики пропорційного сталого розвитку територій.

5. Низький рівень інноваційної культури населення та слабкий вплив освіти на його зростання внаслідок: а) недостатньої підтримки з боку держави передової інноваційної освіти і культури, особливо в сфері інженерії, високих технологій, нових форм управління розвитком і бізнесом; б) низького рівня інформаційно-комунікаційного обслуговування інноваційних процесів, включаючи інтеграцію національної науки та економіки у світові процеси.

6. Недостатні обсяги й ефективність міжнародного науково-технічного та високотехнологічного співробітництва внаслідок слабкої підтримки з боку держави спільних інноваційних проектів та розвитку експортно-орієнтованих і високотехнологічних товаровиробників, які реалізують новітню продукцію.

7. Недостатній рівень фінансової підтримки з боку держави інноваційних процесів і програм розвитку внаслідок низького обсягу та неефективності фінансування та інших механізмів державної підтримки науки, інноваційних процесів і проектів.

8. Мала ефективність управлінського впливу на інноваційні процеси розвитку держави внаслідок: а) недостатньої законодавчої, нормативної, науково-методичної бази формування НІС і високотехнологічного виробництва; б) низького рівня застосування проектного, інноваційного, виробничо-операційного і маркетингового менеджменту, професійних команд із реалізації стандартів управління розвитком складних наукових та виробничих систем.

Виходячи із цього пропонуються такі пріоритети та інструменти реалізації Національної Стратегії інноваційного розвитку України:

1. Метою розроблення стратегії має стати встановлення шляхів і механізмів забезпечення стійкого та якісного зростання до європейських стандартів добробуту всього населення країни, посилення національної безпеки за рахунок динамічного та неперервного прогресу економіки в довгостроковій перспективі, підвищення конкурентних позицій України у світовому просторі на основі поступового переходу на інноваційну модель сталого розвитку держави, що характерно для постіндустріального суспільства.

2. Головними пріоритетами Національної Стратегії і програм інноваційного розвитку України доцільно визначити: а) динамічний розвиток сучасного сектору передових досліджень та інноваційних розробок, який пов'язаний із прогресом національної

інноваційної системи; б) прискорений розвиток високотехнологічних секторів національного господарства, типів виробництва та інноваційного бізнесу, в тому числі високотехнологічних науково-виробничих систем (ВНВС); в) забезпечення ефективного інноваційного розвитку регіонів і територій; г) формування нового покоління компетентної і високопрофесійної людини на основі розвитку інноваційної освіти і культури; д) активізації міжнародного науково-технічного та високотехнологічного співробітництва; е) покращення фінансового забезпечення та державної підтримки інноваційних процесів і розвитку; ж) формування нових механізмів і форм діяльності органів влади в процесах управління та правового забезпечення стратегічного та якісного інноваційного розвитку України.

3. Ключовими інструментами впливу органів влади на успішне формування та реалізацію цілей, завдань і пріоритетів Національної Стратегії і програм інноваційного розвитку держави мають стати: а) оновлена форма стратегічного, мультипроектного і проектного управління, яку реалізує управлінський персонал центральних, регіональних і місцевих органів влади в планах і програмах розвитку економіки та її ВНВС; б) сучасний зміст і стандарти проектного управління в процесах розроблення та виконання цільових програм розвитку ВНВС в Україні; в) використання світового досвіду і передових механізмів реалізації інноваційної політики розвитку держави на основі єдиної Національної Стратегії та стандартів проектного менеджменту; г) формування за допомогою програм розвитку ВНВС передової НІС, високотехнологічної економіки, систем виробництва конкурентної продукції.

Для досягнення визначеної мети та пріоритетів необхідно створити такі передумови, що сприятимуть модернізації національного господарства і системи управління розвитком:

1. Посилити роль та удосконалити функції держави в забезпеченні її інноваційного розвитку на засадах проектного менеджменту, включаючи оновлення законодавства і нормативно-правової бази.

2. Подолати негативні впливи глобалізації і неолібералізації економіки шляхом посилення регуляторно-координаційних функцій держави на стратегічні процеси її розвитку.

3. Досягти консенсусу й консолідації зусиль усіх гілок влади, політичних сил і суспільства у напрямі інноваційно-технологічного та економічного прогресу держави.

4. Забезпечити на тривалий час (не менш 10-20 років) політичну, економічну та соціальну стабільність країни.

5. Створити дієве партнерство держави та бізнесу в процесах реалізації інноваційного та економічного розвитку України.

6. Подолати надмірну економічну нерівність регіонів і населення, забезпечити перехід до європейської моделі сталого розвитку територій та України в цілому.

7. Удосконалити розподіл функцій і відповідальності за державне управління розвитком країни між гілками та рівнями органів влади, підвищити професійні знання і навички управлінського персоналу щодо проектного управління інноваційним прогресом економіки.

8. Системно впровадити на новій законодавчій та нормативно-правовій основі світові підходи і сучасні стандарти проектного управління інноваційним розвитком за допомогою стратегічних планів та цільових програм модернізації національного господарства.

Фундаментальними кроками формування системи стратегічного, мультипроектного та проектного управління інноваційним розвитком України мають стати:

1. Формування Національної Концепції соціально-економічного та інноваційного розвитку України.

2. Розроблення, законодавче затвердження та впровадження Національної Стратегії інноваційного розвитку держави шляхом: а) встановлення базових принципів формування Стратегії і проведення стратегічного аналізу в інноваційній сфері України (за часів її незалежності) в порівнянні зі світовими тенденціями розвитку; б) визначення мети і цілей щодо формування та виконання Стратегії; в) встановлення Стратегії – способів, напрямів й етапів – досягнення визначених цілей; г) актуалізація цілей, цільових індикаторів й основних

завдань довгострокової інноваційної політики в основних галузях господарювання і соціальній сфері; д) визначення цілей і пріоритетів розвитку НІС, високотехнологічного виробництва, інноваційного бізнесу й освіти, регіонів і територій, зовнішньоекономічної діяльності та міжнародного співробітництва; е) встановлення параметрів стратегічно-просторового, інноваційно-технологічного та фінансово-економічного розвитку та підтримки з боку держави інноваційних процесів в Україні; ж) формування механізмів реалізації Стратегії, включаючи сучасні стандарти мультипроектного та проектного управління; з) розроблення та реалізація планів і програм розвитку національного господарства та його ВНВС.

3. Поступовий перехід управлінського персоналу органів виконавчої влади, корпоративного, бізнесового, наукового та освітнього середовища на універсальну методологію стратегічного планування, мультипроектного і проектного управління розвитком держави.

4. Урахування світового та вітчизняного досвіду планування, організації, координації, контролю і регулювання ходу реалізації та забезпечення цільових результатів прогресу України на основі інноваційної моделі її сталого розвитку.

Список літератури

1. Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика / За ред. Л.І. Федулової. – К.: Основа, 2005. – 552 с.

2. Kerzner Harold, Strategic Planning for project Management Using a Project Management Maturity Model / Harold Kerzner. – John Wiley & Sons, Inc., New York, 2015. – 312 p.

3. Редкін О.В. Світові стандарти управління інноваційним розвитком економіки України / Редкін О.В., Толкачов Д.М. // Економіка і організація управління. Збірник наукових праць Донецького національного університету. – Вінниця, 2015. – Вип. 1(17). – с. 215-223.

4. Редкін О.В. Реалізація нового механізму стратегічного та проектного управління інноваційним розвитком національного господарства / О.В. Редкін, Д.М. Толкачов // "Економіка і регіон": науковий вісник ПолтНТУ ім. Ю.Кондратюка. – Полтава: ПолтНТУ, 2016. – Вип. 3(58) – С. 49-61.

УДК 330.322

Ржепішевська В.В., к.е.н., доцент; Афанасьєва Ю.Ю., магістрант
*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
(м. Полтава, Україна)*

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Умови розвитку сучасної української економіки і необхідність вдосконалення інноваційної діяльності вітчизняних підприємств на основі інвестування вимагають орієнтації на сучасні методи організації і управління підприємством, переходу до більш ефективних моделей господарювання, оптимізації використання інвестиційних ресурсів.

Розвинені зарубіжні країни все більше уваги приділяють питанням розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності, правомірно вважаючи, що одних зусиль з нарощування обсягів виробництва недостатньо. Необхідна взаємодія всіх підрозділів, що забезпечують інноваційно-інвестиційну діяльність підприємства. При цьому особливо важливу роль відіграють організаційні та управлінські аспекти розвитку підприємства, в тому числі впровадження сучасної технології інноваційно-інвестиційного менеджменту – проектно-орієнтованого управління. В Україні ж рівень інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств вкрай низький в силу відсутності ефективних механізмів і моделей інвестиційного управління.